

EDITORIAL

Molt de temps ha passat ja des d'aquella primera idea de fer una revista entorn de la qual agrupar les iniciatives d'una sèrie de gent en les comarques del sud. El camí ha estat ben llarg i no sempre, quasi mai, planer. Hem hagut de solucionar una sèrie de problemes que no prevèiem quan simplement volíem fer açò, una revista i punt. Primer els de caire personal, els de ser capaços de comprometre'ns amb l'empresa i tirar-la endavant fins a les últimes conseqüències. Aquests han estat els més greus. Els altres també ho han estat, de greus, però hem anat remuntant-los a poc a poc: els diners amb què pagar les despeses d'impressió que no arribaven fins a l'últim moment o que no arribaven; els articles compromesos que tardaven i tardaven i que finalment, sense saber com, podíem aconseguir...

La veritat és que sí, que fins ara hem superat tots aquests problemes i ens en sentim ben orgullosos. El primer número, així, va eixir al carrer dins el temps i les perspectives que ens havíem marcat i ara el segon segueix aquella trajectòria; el primer número es va exhaurir quasi en posar-se en circulació i aquest segon esperem que també ho faça; el primer número va generar una sèrie de postures que recolzaven allò que de bo tenia la revista, però que, d'altra banda, no s'estaven tampoc de criticar les coses negatives. El nostre propòsit, doncs, s'ha aconseguit: donar-li una veu a les comarques del sud i el lloc que els correspon dintre del nostre País. Hem fet que se'n parle i que ells mateixos en parlen.

Deixant de banda el procés d'elaboració d'aquest segon número passem a continuació a analitzar una sèrie de fets esdevinguts des que aparegué el primer número de *la rella*.

El lliurament del *Premi de les lletres del País Valencià* ha estat envoltat de bell nou per una Segona Setmana de les lletres valencianes. El premi ha estat atorgat a Vicent Andrés Estellés que se'l mereixia sense cap dubte, i al qual volem felicitar des d'aquestes planes.

Abans, però, que les nostres ments arxivem aquesta *Segona Setmana*, la rella vol iniciar una reflexió pública al voltant d'aquesta i del premi atorgat enguany per tercera vegada.

Per començar per alguna banda no entenem com un *Premi de les lletres del P. V.* el concedeix l'Excel·lentíssim Ajuntament de València i no ho fa la Generalitat. Justament l'Ajuntament de València és l'Ajuntament de la ciutat de València i res més, mentre que la Generalitat és el govern de *tots* els valencians, de tot el País Valencià.

Amb açò no volem negar ni menysprear la valuosa tasca que aquest Ajuntament ha fet i fa no sols pels seus contribuents, sinó també pels molts valencians de fora del seu municipi. Com a valencians que som li ho agraïm en la part que ens pertoca.

Tampoc no oblidem en quines condicions va nàixer aquest premi: la Generalitat no funcionava per no haver-hi una ampla majoria política i, tant l'Ajuntament com la Diputació de València hagueren d'assumir momentàniament funcions que no els eren pròpies.

Malgrat açò creem que aquestes dificultats ja estan superades i totes les funcions que la Generalitat tenia cedides o oblidades ha d'assumir-les, i entre aquestes creem nosaltres que es troba la de convocar i atorgar aquest premi, la d'organitzar aquesta *Setmana*. Si més no és funció de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

Tampoc no entenem com un *Premi de les lletres valencianes* és bilingüe. Ens preguntem si això és una herència de la *Renaixença Valenciana* i dels seus *Jocs Florals*, que l'Ajuntament sembla haver assumit. D'altra banda ens preguntem si açò vol dir o insinua que els valencians som bilingües. Ho som? La pregunta sembla imbècil, perquè per aquí sempre eixim perdent els valencianoparlants: tots els valencianoparlants parlem castellà, però no tots els castellanoparlants (o espanyolparlants) ni de bon tros, parlen valencià. No volem descobrir cap Mediterrània amb açò, però això no és ser bilingües ni res. És, a tot estirar, una castellanització progressiva dels valencians.

Creem que ja esmerça l'Estat prou esforços, homes i diners per a marginalar les cultures *regionales* i potenciar el castellà dins d'aquestes com perquè nosaltres, des de *provincias* li ajudem. Els premis oficials en castellà, que els pague l'Estat, que per alguna cosa és la seua llengua. O és que els pocs duros que tenim els hem d'invertir en recolzar la cultura castellana oficial, super-recolzada per ministres, ministeris, bandes de música i la *intelectualidad bien entendida*?

Pel que fa a la *Segona Setmana de les lletres valencianes* celebrada íntegrament a la ciutat de València, ens preguntem si és una activitat municipal, provincial i per tant diferenciada de les províncies de *Alicante y Castellón*, o és que som tres en una com la Santíssima Trinitat?

Ha pensat la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència en aprofitar aquesta convocatòria de l'Ajuntament del *cap i casal* per a organitzar en els altres pobles del P. V. activitats que facen d'aquesta setmana una setmana de tots els valencians? Ho han pensat les Diputacions?, ho han pensat els ajuntaments de la resta dels pobles?

Per desgràcia i sobretot per ignorància ací la política cultural ha estat feta a base d'eufemismes i ja és hora que algú de l'organització explique què volen dir les *lletres valencianes*. Són les del P. V., són les de la *provincia* de València o són les de la ciutat? Si és açò darrer volen dir els organitzadors que els valencians del Baix Vinalopó, de les Valls del Vinalopó, els de l'Alacantí..., hem de combregar amb les teories del senyor Vicente Ramos i fer-nos tots «alicantinos con destino universal».

Tot açò són preguntes i reflexions amb les quals volem contribuir a que l'any vinent tinguem una *Tercera Setmana* en la qual tots els ajuntaments del P. V. se sumen per organitzar alguna mena d'acte. Reflexions perquè la Generalitat arribe a un acord amb l'Ajuntament de València i assumezca una funció que és seua, o si més no perquè hi col·labore.

Finalment no ens estem de retre, des d'aquestes planes, el nostre petit homenatge pòstum a la figura de Joan Miró que posà els seus colors tantes vegades al servei dels escriptors, cantants, actors i, en fi, de totes les dones i homes que han lluitat i lluiten per la cultura catalana.

Raons no ens mancarien per elogiar-lo; parlem-ne, però, de la seua passió pel treball manual, que el va convertir en un dels més universals pintors d'aquest segle. Vinculat a la seua terra i al seu treball d'artesa pel seu origen familiar, tota la seua obra ha estat la plasmació d'un enfocament antropològic de «cultura», on les arrels tradicionals i populars han fructificat en una concepció renovadora i universal de l'art.

El Consell de Redacció